

Reaktiopaperi Sanna Liimatainen, 20.10.2005

Ensimmäiseksi poden huonoa omatuntoa siitä, että en ole ehtinyt vielä kunnolla mukaan tähän TieVie-työhön. Siispä tämäkin reaktiopaperi on taas kiireellä tehty :-)

1 Portfolioni

1.1 Portfolion sisältörunko ja rakenne

Ensimmäisen osan portfolioista muodostaa tietenkin hankettani koskevat kirjoitukseni. Hanke ei ole vielä oikeastaan käynnistynyt, paitsi että hankkeen ympäristö on kunnossa, sillä NordSecMob-koulutus käynnistyy ensi syksynä. Hankkeeni ei siis jää tyhjän päälle akateemiseksi pyörittelyksi.

Reaktiopaperit ja muut vastaavat tehtävät kuuluvat yhtenä osana portfoliooni. Kolmantena portfolioon kuuluu verkkojaksoilla kertyneet muistiinpanot.

Yksi olennainen osa portfolioa tulee olemaan ns. annotated bibliografia. Siihen kirjoitan listan lähteistäni, ja mitä olen ollut mieltä tai mitä lähde on käsitellyt. Näin on helppo jälkikäteen palata tiedon juurille myöhemmin. (nm. kokemuksesta oppinut.)

1.2 Portfolion toteutus

Alan kerätä hankettani koskevia tietoja joulukuun alussa. Ensin pitää tehdä mallikuvaus oman yliopiston työkaluista, ja sitten lähettää se kyselyn kanssa muihin yliopistoihin. Hankkeeni, eli oppimisympäristöselvityksen, pitäisi olla valmis maaliskuun loppuun mennessä. Tässä osasta kertyy siis raportteja portfoliooni.

Eryityisesti minua kiinnostaa oppimisympäristöjen pedagogonien tausta, mutta joudun olemaan ensi verkkojakson poissa. Siispä kerään tästä osasta materiaalia joulukuussa erikseen, en pelkän lisätehtävän takia vaan myös kiinnostuksen vuoksi.

“Teknisesti” portfolioini tulee sijaitsemaan omassa kotihakemistossani, ja optiman portfoliotyötila toimii näyteportfoliona.

1.3 Kysymykset

Näyteportfolio ja oma portfolio... Matkan varrella olen jossain mielessä oppinut pitämään osan ajatuksista ominani (tai kertomaan ne vain luottamilleni henkilöille), sillä pari ideaani on varastettu. Siispä en tule näyteportfoliooni ihan kaikkea laittamaan, puhumattakaan kaikesta kertomaan. Vaikka avoimuus on toisaalta hyvästä, ei tarkoitukseni ole loukata luottamuksen puuttella. En vaan tunne teitä kaikkia, jotka portfoliotani pääsevät katselemaan.

2 Laadukkaasti verkossa -artikkeli

Ensinnäkin, printteri päätti puolestani siinä mielessä, että suostui printtaamaan vain ensimmäisen osan Laadukkaasti verkossa -julkaisusta. Päädyin sitten Petra Nymanin ja Kaisa Kanervan Oppijan tietojenkäsittelyjärjestelmän huomioinen laadukkaasti verkko-opetuksen suunnittelussa -artikkeliin.

2.1 Oppijan tietojenkäsittelyjärjestelmän huomioiminen

Sisällölliset kuormitustekijät: sisällön monimutkaisuus

Ulkoiset kuormitus: materiaalin esitystapa.

“Oppimateriaali monimuotoisuus ja erilaiset materiaalin esittämistavat saattavat kuormittaa työmuistia ja tätä kuormitusta tulee pyrkiä vähentämään, jotta oppija kykenisi keskittymään materiaalin sisällön oppimiseen.” Tämä on erityisen haastavaa hankkeessani, joka koskee viiden pohjoismaisen yliopiston yhteistä maisteriohjelmaa. Kultuurieroja on jo Suomen ja Ruotsin välillä, ja varmasti monia muita tapoja oppimateriaalin esittämiseen löytyy, kun mennään Viroon, Tanskaan ja Norjaan. Lisäksi haasteen tuo

ainainen resurssipula: opettaja tuntiessaan sisällön ei ole niin esitystapariippuvainen. Siispä kurssin materiaali opiskelijasta näyttää helposti kamalalata sillisalaatilta, kun materiaaliin on yritetty äkkiä kerätä olennaiset asiat useasta eri lähteestä.

Itse olen pitänyt kuvia aina tekstin oppimista helpottavana, mutta kirjoittajat väittävät tässä, että “visuaalisesti esitetty teksti kuormittaa myös visuaalista alavarastoa, koska oppijan täytyy ensin käsitellä tämä visuaalinen materiaali ja muokata se kielelliseksi muistiedustukseksi, jota työmuistin kielellinen alavarasto ylläpitää”. Miksei kuvaa voisi oppia kuvina itsenään, ja “tallettaa” säiliömuistiin kuvina? Itse pidän kuvia hyvin tärkeinä esim. asioiden suhteita toisiinsa miettiessäni ja selittäessäni. Myöhemmin paperissa olikin, että kuvat helpottavat oppimista erityisesti aloittelijan kohdalla.

“Oppija pystyy seuraamaan yleensä vain yhtä kielellistä lähdettä kerrallaan... huomiota puoleensavetävä kuvitus tai animaatio saattaa häiritä oppimisprosessia.” Varmaankin totta. Kuvituksen on oltava asiaa. Erityisesti oppimisympäristön pitäisi olla itse sellainen, ettei se käy häiritsemään sisällön oppimista (tästä olikin paperissakin).

“Yhtenä vaikuttavana tekijänä materiaalin sisäiseen kuormittavuuteen on oppijan aikaisemman tiedon määrä.” Tämä tulee vaikuttamaan hankkeessani paljon, sillä maisteriohjelman opiskelijat tulevat olemaan ympäri maailman, ja he ovat opiskelleet kandiditutkinnon, joka sisällöltään voi olla hyvinkin vaihteleva, vaikka samaa alaa olisikin.

“Oppijan tietotaso tulee ottaa huomioon verkko-opetusta suunniteltaessa.” Olisi varmaan hyödyllistä kehittää alkutasotesti maisteriohjelmää varten sekä tietoliikenne- että tietoturvapuolelle. Näin voimme suositella opiskelijoille oikeita kursseja. Testi voisi olla jopa automaattinen oppimisympäristössä itse tehtävä. Testissä voisi kysyä myös jotain opiskelijan yliopistosta, esim. käytetäänkö jotain oppimisympäristöä.